

**National Law School
of India University**
Bengaluru

ವಿವರಣೆ 2022

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರು
ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತಾಪೂರಕ
ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ಕಾ
ರ್ಗಸುಚಿಗಳು

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ
ಬೆಂಗಳೂರು

About NLSIU

ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು 1986 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲಕ ಅಂತಸ್ಥವಾಗಿ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು NLSIU ಅನನ್ಯ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಕಾನೂನು ವೃತ್ತಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಶಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೀತಿ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿರಲಿ, ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಸ್ಥಾಯಿ ಶಾಸನಾಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮಳಿಮಲ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯ ಸುಧಾರಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ NLS ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅದರ ವಿಶೇಷ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗಿದೆ. NLS ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಬೇಡುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

© ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು 2022.

ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಐಎಸ್‌ಬಿಎನ್ : 978-93-91111-20-5 (Print)

ಐಎಸ್‌ಬಿಎನ್ : 978-93-91111-21-2 (Digital)

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ,

ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಿ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, NAAC ಎದುರು

ಟೀರ್‌ಸ್ ಕಾಲೋನಿ, ನಾಗರಭಾವಿ,

ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ - 560072

ದೂ: 080 23010000/080-23213160/080 2316 0533

ಇ-ಮೇಲ್: contactus@nls.ac.in

ಜಾಲತಾಣ: www.nls.ac.in

ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಬರಹ: ದೇವಯಾನಿ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮ ಕಾಳಪ್ಪ ಬಾಳೆಯಡ

ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದವರು :

ಮೃಣಾಲ್ ಸತೀಶ್ ಮತ್ತು ಸೃಜಿನಿ ಸೇನ್, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, (ಬೆಂಗಳೂರು),

ದೇವಿಕಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಪೊಲಿಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು.

ವಿನ್ಯಾಸಕಾರ: ಶ್ರೀಧರ್ ಸುಧೀರ್

For hard copies of the note or for any other query, please reach out to devyani.srivastava@nls.ac.in.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪರಿಚಯ	... 1
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು	... 2
ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು	... 2
ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆ	... 3
ಕಾನೂನು ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ	... 4
ಶಂಕಿತ ಹಾಗೂ ನೊಂದ ಮಹಿಳೆಯ ಶೋಧ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು	... 4
ಬಂಧನಗಳ ಪ್ರಕಾರ್ಯ	... 5
ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು	... 6
ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2015, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ	... 6
ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಪಿಡಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ	... 7
ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಲಹೆಗಳು	... 7
ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು	... 8
ಸಮಾರೋಪ	... 8

ಪರಿಚಯ

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಭಾರತದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಶಂಕಿತರಾಗಿಯೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಹಿಳೆ (ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು) ಯರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವವು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಹು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ - ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಈ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪೊಲೀಸರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. 2009 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 33% ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.¹ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು 2009 ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಮೀಸಲಾತಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. 2020 ರಂತೆ,² ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಒಂಬತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು³ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು 33% ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳು 30%,⁴ ಮತ್ತು ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳು 25% ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.⁵ ಬಿಹಾರವು 35% ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಆದರೆ ಗೋವಾ, ಹರಿಯಾಣ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಪುರುಷ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸುವ ನಿರಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತಹ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಪುರುಷ, ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್) ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರ್ತವ್ಯ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗಳು ಪೊಲೀಸ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಈ ವಿವರಣೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆ, ಅದು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡವರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಳದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಕಾನೂನಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಆಳವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಇದು ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಲು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸಿಂಗ್, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಕೀಲರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

¹ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ, ಎಫ್. ಸಂ. 15011/48/2009- ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ-ಮ, ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, 4.9.2009, https://mha.gov.in/sites/default/files/AdCrime-Agnst-Women170909_3.pdf.

² ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, Data on Police Organizations as on 1.1.2020: <https://bprd.nic.in/WriteReadData/userfiles/file/202101011201011648364DOPO01012020.pdf>.

³ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ಒಡಿಶಾ, ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ.

⁴ ಅಸ್ಸಾಂ, ಚತ್ತೀಸ್‌ಘಡ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡ್.

⁵ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (10%), ಕರ್ನಾಟಕ (25%), ಮೇಘಾಲಯ (6), ತ್ರಿಪುರ (10%) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ (20%)

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು

ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ
ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.

ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿರುವ
ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಇದು
ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಧಿತ, ಅಪರಾಧದ ಸಾಕ್ಷಿ, ಅಥವಾ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿರಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರಾದರೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ
ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದಾಗ, ಪೊಲೀಸರು ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು
ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ 2013, ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ಆಯ್ದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಆಯ್ದ
ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯು ಸ್ವತಃ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ನೀಡುವಾಗ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅನುಸಾರ
ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಹಿತಿ/ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು
ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ದೂರು ನೀಡುವಾಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ
ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ದೂರು
ನೀಡಿದರೆ, ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು
ನಡೆಸಬಹುದು. ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಅನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ
ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಗಮನಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.⁶ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ
ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ನಿಯಮಗಳು	OFFENCE
326A	ಆಸಿಡ್‌ನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಗಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು
326B	ಆಸಿಡ್‌ನ್ನು ಎರಚಿ ಅಥವಾ ಎರಚಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು
354	ಅತಿರೇಕದ ದುರುದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸಂಚನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
354A	ಲೈಂಗಿಕ ತಿರುಕುಳ
354B	ವಿವಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಅಥವಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಸಗುವುದು.
354C	ವಿವಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸಿ ತಿರುಕುಳ ನೀಡುವುದು
354D	ದುರುದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು

⁶ ನಿಯಮ 154(1), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1973

ನಾಯಮಗಳು	OFFENCE
376	ಅತ್ಯಾಚಾರ
376A	ನಿರಂತರ ಲೈಂಗಿಕ ಪೀಡನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು
376B	ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತಿಯು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಭೋಗ ನಡೆಸುವುದು
376C	ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಭೋಗ
376D	ಸಾಮೂಹಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ
376E	ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಪರಾಧಗಳು (ನಿಯಮ 376, 376ಎ, 376ಡಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ)
509	ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಪಮಾನಿಸುವ ವರ್ತನೆ, ಸನ್ನಿ, ಸಂಕೇತಿಸುವುದು

ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೆಯ ಅಪರಾಧ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು (ಎಫ್‌ಐಆರ್) ಕೂಡಲೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

- ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ/ದೂರನ್ನು ಬರೆಯುವುದು;
- ಒದಗಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಾಖಲಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳುವುದು;
- ದಾಖಲಾದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಂದ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವುದು;
- ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು; ಮತ್ತು
- ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಐಆರ್‌ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು⁷

ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬದುಕುಳಿದವರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು⁸

2013 ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆಯ್ದು ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಪರಾಧವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಠಿಣ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.⁹ ಅನ್ಯ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಐಆರ್ ದಾಖಲಿಸಲು ವಿಫಲತೆ ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಣೆಗಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆ

2013 ರಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ, ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವಾಗ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ:

⁷ ನಿಯಮ 154(1), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ 1973
⁸ ನಿಯಮ 154(1)(ಎ), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1973
⁹ ನಿಯಮ 166 ಎ(ಸಿ), ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ

- ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಬದುಕುಳಿದವರ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಪೋಷಕರು/ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು¹⁰
- ಮೇಲೆ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.¹¹
- ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯಿದೆ 2012 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಗುವಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವನ / ಅವಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು.¹² ಮಗುವಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೇಣಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಎರಡು ಪೊಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮುಂದೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.¹³ ಅಪರಾಧದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯು ಅಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.¹⁴ ಈ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳು ಸಮಯ ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು 24 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಹಿತಿ/ದೂರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಬದುಕುಳಿದವರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನು ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ

ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ, ಬಾಲನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಗುವಿನ ತವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ನಿರ್ದರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.¹⁵

ಶಂಕಿತ ಹಾಗೂ ನೊಂದ ಮಹಿಳೆಯ ಶೋಧ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು

ತನಿಖೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅಪರಾಧ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಶಂಕಿತರು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ನೊಂದವಳ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುವಾಗ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾತ್ಸರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ಪೊಲೀಸರು ವಾರಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಬಂಧನವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಮತ್ತು ಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ರಸೀದಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಸ್ತಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಧಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುವಾಗ, ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.¹⁶ ಅಂತೆಯೇ, ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ, ಪೊಲೀಸರು ಶೋಧ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ ಶಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಬಹುದು.¹⁷ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

¹⁰ ನಿಯಮ 157(1)ರ ನಿಬಂಧನೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1973

¹¹ ನಿಯಮ 161ರ ನಿಬಂಧನೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1973

¹² ನಿಯಮ 24(1), ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2012

¹³ ನಿಯಮ 154(1) (ಸಿ), ಸಹವಾಚಿತ 164 (5ಎ), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

¹⁴ ನಿಯಮ 164(ಎ)(1), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

¹⁵ ನಿಯಮ 95 (2), ಬಾಲ ನ್ಯಾಯ (ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2015

¹⁶ ನಿಯಮ 51(2), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

¹⁷ ನಿಯಮ 100(3), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

- ಅನ್ಯತಿಕ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಕಾಯಿದೆ, ೧೯೫೬ ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾದ ಯಾವುದೇ ಆವರಣದ ತುರ್ತು ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪೊಲೀಸರು ಆಧಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.¹⁸ ಕಾಯ್ದೆಯು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಹುಡುಕಾಟದ ನಂತರ, ಅಂತಹ ಆವರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆ ಅಥವಾ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಪೊಲೀಸರು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಹಿಳೆ/ಬಾಲಕಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಧನಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಹುಡುಕಾಟದ ಪ್ರಕರಣದಂತೆಯೇ, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಕಾನೂನಿನ ಹಿಂದಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಂಕಿತರನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಒಂದು:

- ಶಂಕಿತ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಬಂಧನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯೊಂದಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಬಂಧನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.¹⁹ ಬಂಧನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪುರುಷ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ (ಸೂರ್ಯೋದಯದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು) ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಕಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಬಂಧನ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಯಾರು ಬಂಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬಂಧನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಯಾರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದು.²⁰

ಸ್ಥಾಯಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಸಾರಾಂಶ

ನಿಯಮಗಳು	ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು
154, CrPC	ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯು ದೂರು ದಾಖಲಿಸುವಾಗ
154, CrPC	ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಎಫ್‌ಐಆರ್ ಅನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವುದು
24(1), POCSO ACT	ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಗುವಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು
161, CrPC	ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಬದುಕುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು
164A(1), CrPC	ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಮಹಿಳೆಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು
154(1)(C) r/w 164(5A)	ನ್ಯಾಯಿಕ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು
95, JJ ACT	ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂಧಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಬಂಧನ ಮತ್ತು ಶೋಧ
51(2) AND 100(3), CrPC	ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶೋಧಿಸುವುದು.
15(6A), ITP ACT	ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ/ಟ್ರಾಫಿಕಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ
15(6A), ITP ACT	ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಶಂಕಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ ನಂತರ ಮಹಿಳಾ ಶಂಕಿತರ ವಿಚಾರಣೆ
46(1) proviso, CrPC	ಶಂಕಿತ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು.

CrPC: ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ

POCSO: ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ

JJ: ಬಾಲ ನ್ಯಾಯ (ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ

ITP: ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಾಟ (ನಿವಾರಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1973

¹⁸ ನಿಯಮ 15(6ಎ), ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಾಟ (ನಿವಾರಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1956

¹⁹ ನಿಯಮ 46(1), ನಿಬಂಧನೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

²⁰ ನಿಯಮ 46(4), ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973

ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪೊಲೀಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳು, ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು ಮೀರಿ ಪೊಲೀಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ವಿಶಾಲವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಳತೆಯಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಲಿಂಗ ಸಮತೋಲನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್‌ಗೆ ವೇಗವರ್ಧಕ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವು ಪೊಲೀಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ದೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಳವಾದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಲವಾರು ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2015, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015 ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.²¹ ಇದು ಯಾವುದೇ ಅನುಪಾತ ಅಥವಾ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬದಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.²² ಮಸೂದೆಯು ಇದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ:

- ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಶಸ್ತ್ರಪೊಲೀಸ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳಾ ಘಟಕಗಳು²³
- ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳ ದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಡೆಸ್ಕ್‌ಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ,²⁴
- ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಗೌಪ್ಯತೆಯಿಂದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಮಹಿಳೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು;²⁵ ಮತ್ತು
- ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.²⁶

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೊದಲು 2005 ರಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು, ನಂತರ 2015 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿತು, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಸ, ಆಧುನಿಕ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರದ ನಂತರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ 1861 ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಹೊಸ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

²¹ ನಿಯಮ 7, ನಿಬಂಧನೆ, ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015

²² ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

²³ ನಿಯಮ 22(4)(ಎ), ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015

²⁴ ನಿಯಮ 31(4) (ಸಿ), ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015

²⁵ ನಿಯಮ 33(2) (ಎ), ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015

²⁶ ನಿಯಮ 33(2)(ಬಿ), ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆ 2015

ಇಂದಿನಿಆದ, 18 ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೊಸ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿವೆ.²⁷ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, 11 ರಾಜ್ಯಗಳು - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ, ಗುಜರಾತ್, ಹರಿಯಾಣ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡ್ - ಆಯಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಪಿಡಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಪಿಡಿಯು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.²⁸

- ಎ. ಮಹಿಳಾ ಆರೋಪಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಬಂಧನ, ಹುಡುಕಾಟ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಾವಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ತಪಾಸಣೆ ನೇರಿದಂತೆ;
- ಬಿ. "ಪರ್ದಾ" ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಭೆಗಳು, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಿ. ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ/ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು .
- ಡಿ. ಮಹಿಳಾ ಬಾಲಾಪರಾಧಿಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಅಪರಾಧಿಗಳು, ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು, ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳದ ನೊಂದವರ ವಿಚಾರಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಪುರುಷ ಅಪರಾಧಿಗಳು, ಶಂಕಿತರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹಲ್ಲೆಗಳು, ಅತಿರೇಕದ ನಮ್ರತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ.
- ಇ. ಸಂರಕ್ಷಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ (ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ) ಭದ್ರತಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಸಾವುಗಳು, ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು, ಕಾಣೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು, ನಿಗಾ ವಹಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪುರುಷ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟ ಖ್ಯಾತಿಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ. ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ, ಅನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ, ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಮನೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದು, ಅಪಹರಣ ಮತ್ತು ಅಪಹರಣ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಿಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ರಕ್ಷಣೆ ವಿವಿಧ ಮತ್ತು ಇತರ ಭದ್ರತಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಗುಪ್ತಚರ ಸಂಗ್ರಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಲಹೆಗಳು

ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಲಹೆಗಳು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯ, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ:

²⁷ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ: ಅಸ್ಸಾಂ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಪೊಲೀಸ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ 2014; ಬಿಹಾರ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಬಾಂಬೆ ಪೊಲೀಸ್ (ಗುಜರಾತ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ 2007; ಹರಿಯಾಣ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಕರ್ನಾಟಕ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2008; ಕೇರಳ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2011; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪೊಲೀಸ್ (ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆ) ಕಾಯಿದೆ 2014; ಮೇಘಾಲಯ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2011; ಮಿಜೋರಾಂ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2011; ಪಂಜಾಬ್ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ರಾಜಸ್ಥಾನ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ಸಿಕ್ಕಿಂ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007; ತಮಿಳುನಾಡು ಪೊಲೀಸ್ (ಸುಧಾರಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2013; ತ್ರಿಪುರಾ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007 ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯಿದೆ 2007.

²⁸ ನಿಯಮ 24, ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಮಾದರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಪಿಡಿ, ಸಂಪುಟ 1: ಪುಟ. 289

- ಮಹಿಳಾ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ರಚನೆ (MHA, 2013);
- ಪುರುಷ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು (MHA, 2013);
- ಪ್ರತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಮಹಿಳಾ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು 10 ಮಹಿಳಾ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು (MHA, 2013);
- ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ 1/3 ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದು ಆಯ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಘೋರ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ತಡೆಯಲು ಇತರ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು (MHA, 2015);
- ಮೊಬೈಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು (MHA, 2015);
- ಪ್ರತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ (ಹೆಲ್ಪ್ ಡೆಸ್ಕ್)ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಮೇಲಾಗಿ ಸಹಾಯಕ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ (MHA, 2020) ಶ್ರೇಣಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು

2002 ರಿಂದ ಮೊದಲೊಂದಂತೆ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ನಾಯಕರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 8 ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ, ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ನೇಮಕಾತಿ, ತರಬೇತಿ, ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆ-ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

- ಪ್ರತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ 2 ಮಹಿಳಾ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು 4 ಮಹಿಳಾ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆ;
- ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಅವಧಿಗಳಂತಹ ಸಮುದಾಯ-ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ;
- ಅಪರಾಧ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಷನ್ ಹೌಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ) ಮತ್ತು ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಉಪ-ವಿಭಾಗದ ಉಸ್ತುವಾರಿ) ಸೇರಿದಂತೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ; ಮತ್ತು
- ಪ್ರತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಸಮಾರೋಪ

ಈ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. 2020 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಬಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ 10% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ತನಿಖೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕೇವಲ 7% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ, ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಮಯ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗೊಳಿಸಲು, ನಿರಾಕರಿಸಲು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಬಾರದು. ನೊಂದವರುಗಳು ಅಥವಾ ಶಂಕಿತರು ಎಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಲಿಂಗ-ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲು ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದೊಂದಿಗೆ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

²⁹ ಜನವರಿ 1 2020 ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕುರಿತು ದತ್ತಾಂಶ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯೂರೋ, ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ, ಪುಟ.106

³⁰ Ibid. ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೇಣಿಗಳು: ಸಹಾಯಕ ಉಪ-ನಿರೀಕ್ಷಕರು (ಎಎಸ್‌ಐ); ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ (ಎಸ್‌ಐ), ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿ (ಡಿವೈಎಸ್‌ಪಿ).

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ
ಬೆಂಗಳೂರು

